

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni



UKA 2018/46
18.10.18
Múte Bourup Egede

Ingerlatseqatigiiffimmik Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisuusumik sunniteqarfigisaanik aatsitassanut suliniutinik pilersaarusiornermik qalluinermillu siunertaqartumik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2020-mut nassuiaammik saqqummiussinissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Nassuiaammi ilanngullugu ingerlatseqatigiiffimmut aningaasalersueriaatsit piginneqatigeeriaatsillu ilanngunneqarnissaannik Naalakkersuisut kissaateqarfigineqarput. Nassuiaammissaaq aatsitassanut suliniutinut qanoq annertussusilinnut ingerlateqatigiiffiup aningaasalersuinissaanik piviusunnortitsinissaanullu siunnerfilerneqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Nuna tummivarput, siulitta saperatik nunagisimasaat. Maanna akisussaasuuvugut, saperata nammineq ingerlassallugu – nunagigatsigu.

Nuna akisussaaffigisarput, nammineerluta ingerlatarput, innuttaminut toqqammavigissaartitsilluarnissaa peqataatitsisumillu ingerlanneqarnissaa isumannaagassatta pingaernerit ilagaat.

Avaqqunneqarsinnaannngilarlu aatsitassarsiornermi innuttaasut peqatigalugit inuussutissarsiutip ineriartortinnissaa. Peqataanerunikummi aatsaat iluamik aatsitassarsiorneq aningaasarsiutigisinnaagatsigu, siunissatsinnik atugarissaarnitsinnillu toqqammavisseeqataatissinnaalerlugu.

Ukiuni kingullerni nunatsinni aatsitassarsiorneq siusinnerusukkut neriuutigisarsimasatsinniit sukkatiginngikkaluamik siuariartulerfigisimagatsigu nuannaarutissaavoq. Qulakkiigassarlu pingaartoq tassaavoq, nunarput aatsitassarsiornermi tamanut inerisaaffissatsialaatissallugu, minnerunngitsumik nunaqavissut inerisaasinnaanerannik aamma periarfississallugit. Taamatuttaarlu

avaqqunneqarsinnaanngilaq aatsitassarsiornermi inerisaaffiginiakkat nunatta innuttaanit avissaartuuffigineqaratik, avatangiisaanut inuussutissarsiutinullu pioreersunut kalluaanngitsumik inerisaanissaq. Imitsinnummi artukkerata nammassinnaasatsinnik ineriarsaasariaqarpugut.

Ullut atukkavut neriulluarnarput, nunaqqatigut amerliartuinnartut aatsitassarsiornermik inuussutissarsiuteqarnissamik ilaatigut naqqaniit aallarnisarluarput. Pingaartumillu pinneraasiassanik nammineq inuussutissarsiuteqarsinnaanerput aamma periarfissagissaarfigaarput. Periarfissaat annertusarniartigit ilaatigullu siunnersuutigineqartup maanna oqallisigisatta inernerigileriarutsigit siuarsaanissatsinnut toqqammavissagut amerlaneroratarsinnaaneri Inuit Ataqtigiinniit takorloorsinnaavarput.

Inuit Ataqtigiit maluginiarparputtaaq nunatsinni suliffeqarfiit aatsitassarsiornermi sullissinermik ineriartortitsilluartut minnerunngitsumillu nunaqqatitsinnik pikkorissunik, pingaartumik inuusuttunik sulisoqarlutik piginnaasanik siuarsaalluortoqartoq. Torrak, tassa aatsitassarsiornermi siuariartornissatsinnut toqqammavissatsinnik pigisagut inerisarneqarluarput.

Nunami maani inerisaaqataarusuttut tikilluaqqullugit periarfissinnissaat uummammioralugu ingerlanissaq assortuussutissaagunangilaq. Nunamilli pisuussutaanillu piginnittuusut akuutinneqarnissaat pissarseqataanissaallu puigorneqassanngilaq.

Pisuussutigut uummaatsut inuiaqtigiit atugarissaarnerulernissatsinnut iluaqtissaraagut. Suliffissanik isertitanillu kiisalu ilisimasanik pilersitsiviusussat. Naggueqatitta Canadami Alaskamilu piumasaaqatigisartagaat ilisimasanik inerisaanermi isumassarsiofioqqullugit manna iluatsillugu Naalakkersuisut kaammattorusuppagut. Naggueqatigummi ilaatigut aatsitassarsiorfinni inuiattut akilleeqqaanngikkaluarlutik piginneqataatinneqartarnerat itinerusumik paasisaqarfigerusunnarmat.

Kikkut nunatsinni aatsitassarsiulernissaat kisiat utaqqiinnarnagu inuiaqtigiittut aatsitassarsiornermik ingerlatseqataasinnalernissarput periarfissarsiuteqqullugu Inuit Ataqtigiit Inatsisartunut ilaasortaataat Aqqaluaq Biilmann Egede siunnersuuteqarmat qutsavigiumavarput.

Uagummi nammineq naqqaniit ineriartortitsiutigaluta aatsitassarsiornerit annerusut illersorneqarsinnaasumik ingerlallugit aatsitassarsiorneq inerisarsinnaagipput Inuit Ataqtigiit upperilluinnaratsigu. Nukiimmi pigereerpavut, atortariaqalerpavut.

Inuiaammi nuna pigissavaat – Sapinngilaat, nukissaqarfigaat - periarfissiiniartigit.